

ARGIUNEAK

VITTORIO DA SICA FAXISTA

Mussolini'ri bere garaian firma bat eskatu eutsolako, faxista omen zan. 1958'an, Letran'eko Ikastola Nagusian, auxe galdetu euskun irakasle batek:

—Zenbat biztanle dauz Italia'k?

—Berrogeita bost milloi. Erantzun eben ao batez ikasleek.

—Ez, ba. Orain larogeita amar milloi dauz.

—Zergaitik?

—Lenago berrogeita bost milloi faxista eta orain, berriz, beste berrogeita bost antifaxista, orra larogeita amar.

— Eguzkia nora, zapiak ara.

SAN MARTIN

—Sanmartiñetan iltzen ebezen txerriak garai batean.

—Orain, berriz, ez dago txerririk etxeetan.

—Aragietan be ez dabez iltzen.

—Lenago ez zan txerrigabeko etxerik errietan.

—Koipe eta urdai ederrak eltzeak eta egozkariak gozatzeko.

— Geure etxera be ekartzen ebezen txerri-erregaloak...

— Ba, txerri-erregaloak ordaiñetan izaten dira.

—Ba dakik zer gertatu dan aurten Gipuzkoa'ko erri batean?

—Zer?

—Joan da Praisku arategira eta eskatu dau odoloste bat; gero, urdai eta bizkar-ezur zati bana, gero, solomo apur bat.

— Zertarako ainbeste zati?

—Bildu dauz guztiak asa-ostoa batean, asa-ostoa aldizkari orrietan eta guztiak Eroski'ren boltsa batean sartun.

—Txotxo, esan deutso arakiñak, badodaz orrek baño paper obeak zati orrek biltzeko...

—Ez, ez, laga bakean.

— Zertan zabiltzaz ba?

—Nere andreari au esan nai deusot: Bere baserriko txerri-erregaloak direla eta eskerrak emango deutsez eta, txerria il berria daben lez, bear ba'da, bizi gariela akordatuko diraz.

MARKINA'KO EPAITEGIAN

Epailleak Lekitto'ko arrantzale bateri:

—¿Es usted mero testigo?

Itzultailleak arrantzale lekitarrari:

—Ia meru zarien?

ARKAKOSOA (ARDI) ETA ELEFANTEA

—Gure antzera jokutzen dauala Jainkoak usten dabe askok.

—Nolan jokatuko dau ba?

—Arazo oneri buruz, India'n, ipuin bat kontaten dabe.

—Zer ipuin?

—Joan omen ziran bañoa artzera alkarregaz arkakosoa, edo ardia, eta elefantea. Uretan dagoazala, esan deutso arkakosoa elefanteari:

— Urten uretatik.

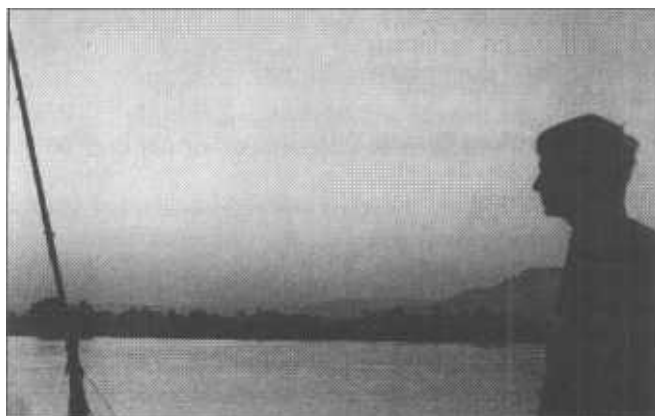
— Esan ei dazu zergaitik.

— Irten da gero esango deusut.

Irten dau elefanteak patxara aundiagaz:

— Eta?

— Uste neban neure bañoako jantzia eukezula soiñean.

OTSOA ETA ARKUMEA

—Bein, errekatxo batean, ura eraten egozan otsoa eta arkumea.

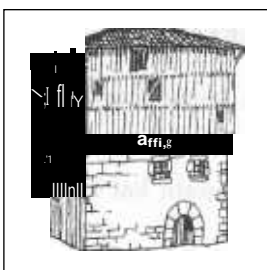
Otsoak arkumeari:

—Neure ura zikintzen zagoz.

—Zeure atzaparez zikindutako ura dator ona, zu gorago zaudelako.

- Txo, ori Esopo'ren ipuiña da...
- Ipuñetan egi mardulak gordeten dira.
- Ori be, alan da.
- Ona amen Real Academia de la Lengua Española'ko lendakariak zer esan dauan: Euskereak Gaztelania jango dauala.
- Sekulan orrelakorik...! Arkumeak otsoa jan...?!
- España osoan Gaztelania bakarrik dok española eta ez, beste inzkuntza guztiak.
- Beste guztiak, zer dozak ba? Burua naasten jake.

OLAZAR = ERROTABERRI

- Sebastiana Olazar'ek sekulako irin ona ataraten omen dau.
- Bai, txo, taloak erreteko oberik ez da iñun.
- Eta, nun lan egiten dau andre onek?
- Gamiz'ko Errota-berri'n. Morokil ain ederrik ez da egiten iñungo iriñagaz.

Zer gauza polita eta bitxia!

Morokilla?

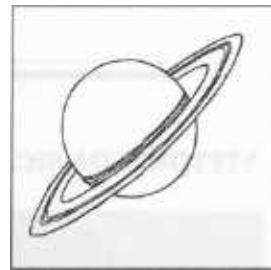
Bai, morokilla eta taloa be bai; baña, Olazar Errota-berri'n egotea orixe da benetako gauza bitxia eta arrigarria.

- Ez dau sutu entendiduten ezer be.
- Bai, gixona, bi izen orreik alkarregaz loturik auxen esan nai dabe: Lenengo, etxe ori ola zala eta geroago ola zaarra errota biurtu ebela, errota berri.
- Zelan dakixu zeuk ori?
- Lekitarrena erantzungo deutzut: "Dakixenak, baki-xela".
- Eta "estakixenak"?
- "Ikasiko dauala".
- Bañan, irakasten ez dadeustatu, ez dot ezer be ikasiko.
- Amaseigarren eunkian, Ameriketako a asi zanean, ola asko sortu ziran geure erreka ondoetan, barkugintzarako burnizkiak egiteko...
- Ameriketa eta baita be baletarako ontziak egiteko.
- Bakallautarako be bai.
- Olak josteko iltzeak, aingurak arpoi-muturrak eta abar: burni askotxo bear zan barkugintzarako.
- Baña, baja-marra etorri zanean, zer?
- Bai, amaseigarren eunkiaren erditik aurrera, geroz eta barku gutxiago, ez zan ez bale ta ez bakallau...
- Eta, orduan asi al ziran olak errota biurtzen?
- Krisis galanta geure erreka-ondoetan: krisia ez da gaurkoa bakarrik, tarteka-tarteka agertzen dan mamu bat, baizik.
- Olagizonak errotari biurtu bear: Ola zaarra, Errota berri.
- Garai garaian, betiko leloa.

GERNIKA BERRIRO

1977'ko Martiaren 13'an N.S. Chernykh jakintsuak izarzati (asteroide) bat aurkitu eban, 50 kilometro ebazala, barruko neurrian, alde batetik bestera, eta "Gernika" izena ipiñi eutsen.

- Ba ekian Gernika zanik, ala?
- Mundu osoan zabaldu ziran Franco'ren gezurrak; baña egiak ere bai...
- Franco'ri sinistu eutsoen geienak.
- Urdiñak, bai; gorriek, ez.
- Dana dala eta dena den, orra Gernika zeruetan idatzita betirako.

BARANDIARAN JOXEMIEL: OMENALDIA

- Azillean egin deutsoe D. Jose Miguel Barandiaran'eri omenaldi bat Donosti'ko Belodromoan.
- Entzunda daukot, bai.
- 2.000 (bi mila) eskoleta-ko gaztetxoek abestu eutsoen abesti-sail bat.
- Bai, Eskudero'k musika eta Barandiaran'en liburuetatik itzak.

- Ona lenengo abestiaren berbak:

LIÑOAREN NEKEAK:

"Lenengo sorotik atera
 gero leortu
 gero trangatu
 gero sapindu makillakin edo buztarriakin
 gero zurezko trengesekin trangatu
 gero txarrantxatu
 gero ardatzean jarri
 gero iruin
 gero astalkatu
 gero egosi
 gero errekan garbitu
 gero leortu
 gero arildu
 gero eio
 gero josi edo soiñeko biurtu
 gero erabilli
 gero ausi
 gero...

Bartolo Arropaingo